

Onze Stabyhoun

digitaal clubblad

Februari 2021

Van de voorzitter

Beste Allemaal,

Hierbij ontvangt u weer ons nieuwe digitale clubblad.

We zijn alweer 2 maanden in het nieuwe jaar en nog steeds in de lockdown, hopelijk kunnen de maatregelen op niet al te lange termijn versoepelt worden.

We hebben een periode van winterse omstandigheden achter de rug en als ik op het sociale media keek hadden bijna alle hondjes een hoop lol in de sneeuw.

Ook bij onze vereniging heeft alles op een laag pitje gestaan, zo hebben we de onderhandelingen met de NVSW over het samen gaan van de beide verenigingen even stilgezet tot we weer bij elkaar mogen komen, volgens de maatregelen.

Beide besturen zijn het over eens dat dit soort belangrijke stappen die we moeten nemen, we dit niet even via Zoom moeten doen, maar hier echt goed de tijd voor moeten nemen om dit tot ieders tevredenheid te kunnen bespreken.

Dus zodra het weer mag en kan gaan we dit dan ook meteen weer oppakken en zal het bestuur u hiervan op de hoogte houden d.m.v. het clubblad of nieuwsbrief.

Verder heeft het bestuur besloten om onze Algemene Ledenvergadering te verplaatsen van 17 april 2021 a.s. naar 6 juni 2021 a.s. met de hoop dat we dan de vergadering kunnen houden.

Graag wil ik hierbij ook een oproep doen voor vrijwilligers die ons willen helpen.

Al enige tijd draait de vereniging op een handje vol vrijwilligers. Willen wij evenementen e.d. gaan organiseren dan hebben wij daar echt hulp voor nodig voor diverse taken. Schroom niet om informatie in te winnen wat u zou kunnen doen, vele handjes maken licht werk!

Ook hebben we 2 bestuursleden nodig want Joke van Gemert gaat na een periode van 4 jaar volgens rooster ons bestuur helaas verlaten.

Joke is namens het bestuur voorzitter van de fokkerijzaken en we zijn dan ook hard op zoek naar een vervanger voor haar die uitgebreide kennis van de fokkerij heeft.

Heeft u interesse en zin om ons te helpen neem dan alstublieft contact met mij op. (06-48136251 na 17.00u)

Met vriendelijke groet,

Hein de Winter

De Stabyhoun en de staande Jachthonden

Van beiden wordt gesuggereerd dat zij van de Spioen of Spanjoel afstammen die mogelijk met de Spanjaarden hier heen gekomen zijn. Maar het zou ook nog op een andere wijze gebeurd kunnen zijn. Via de handel en kloosters bestonden al veel eerder internationale contacten.

Maar ook bestond het Spaanse leger maar voor een klein deel uit Spanjaarden. Het grootse deel bestond uit huurlingen. Italianen, Duitsers, Fransen, mannen uit de zuidelijke Nederlanden en zelfs uit Engeland.

De Engelsen kwamen via havens in Noord Frankrijk en/of het huidige België. De grootse groep kwam echter via de hieronder afgebeelde route. Dit noemde men de Spaanse weg. De overtocht overzee was te risicovol door aanvallen van Hugonoten en Watergeuzen.

De Spanjoel of Spioen werd als Spaanse hond gezien, maar hoeft dus niet persé uit Spanje te komen. Hij kan ook op de Spaanse weg opgepikt zijn. En zo als "Spaans" gezien zijn.

Gabriël Metsu Rijksmuseum

De Spioen wordt vaak als oorsprong gezien van continentale staande honden met hangende oren halflang haar zwart of bruin in de kleur. Dus van de Duitse Wachtelhond, Münsterlanders en de Nederlandse staande honden. Maar ook de Franse Epagneuls.

Allen werden gebruikt voor de jacht op haar- en veerwild in bos en heide en binnen de rasverenigingen van deze honden bestaat zowel overeenkomst als verschil over de gemeenschappelijke afstamming.

Het eerste gebruik van de naam Epagneul was in de 14e eeuw door Gaston Phébus, graaf van Foix (Zuid Frankrijk nabij de Pyreneeën), in zijn "Book of Hunting", is een hoofdstuk volledig gewijd is aan les chien d'oysel (vogelhonden), die hij ook Espainholz noemt. Dat zou verwijzen naar Epagneul, Spanjoel en Spaniel. Maar zegt dus niets over de oorsprong.

De Spaanse weg

Dan zijn er ook nog mensen die beweren dat het ras van Scandinavische afkomst is (vermoedelijk Deens). Deze theorie wordt ondersteund door het stichten van de "Order of the Elephant" door Koning Christian I in 1478, ter nagedachtenis aan de Spaniel die 'Wildbrat' werd genoemd. Deze theorie veronderstelt dat de Wildbrat de voorvader van het Epagneul type is.

Al met al onduidelijk en veel speculatie. Als men zich dan ook realiseert dat het jagen onder het geweer pas later in zwang kwam. Voor dat het jachtgeweer door jagers gebruikt kon worden waren het de brakken en windhonden die voor de jacht ingezet werden. Ook door het kruisen met andere honden zijn de verschillende eigenschappen en rassen ontstaan.

Maar dat een Spaanse hond de oorsprong van ons ras is geweest, valt zeer te betwijfelen.

Heidewachtel

Directe afstamming Stabyhoun en de Drentsche Patrijshond?

Natuurlijk weten wij allemaal dat de Stabij als ras uit de Friese wouden komt en de Drent uit Drenthe. Maar waarom komen deze staande honden juist daar vandaan? Is er een directe overeenkomst tussen beide rassen?

Die kwam ik tegen toen ik de stamboom van mijn Beppe op internet naploos.

Beppe, Trijntje Hoogstra, kwam uit Veenwouden. Haar hele familie komt uit Veenwouden en omstreken. Ene Dirk Botes, wonende op het Heach Hiem bij de Veenwoudsterwal, tussen Hardegarijp en Veenwouden. Hij nam die achternaam aan in 1811.

Bevrijdingsfeest Veenwouden 18 juni rond 1908 (bevrijding van Napoleon Beppe geheel links)

Veenwouden, ooit ontstaan uit twee dorpen, leefde in het verleden voornamelijk van de turf. Die ontginning was gestart in de 13^e eeuw vanuit het nabije klooster Klaarkamp. De turfwinning trok veel kolonisten aan, vooral toen na de tachtigjarige oorlog en de reformatie, de vraag naar turf toenam.

Het zou nu niet meer kunnen, maar Beppe's uitspraak "smoarge Drint" als je als kind onder de modder thuis kwam, moet toch de Drenten in de hoek van de arbeidsmigranten of seizoenarbeiders zetten. In 1811 werkten er nog steeds veenmeesters, veenbazen, schippers, turfstekers, boerenknechten en enkele boeren. Hier ligt de overeenkomst met het Drentse landschap. Onontgonnen veengronden, arbeiders en kolonisten uit Drenthe.

Het jachtrecht was tot 1579 voorbehouden aan edelen en bestuurders (plaatselijk en regionaal), daarna ook aan landeigenaren en ambtsdragers. Maar de landadel verarmde, ambtsdragers en bestuurders kwamen en gingen. Dat de honden buiten de jachtelite kwamen lijkt logisch.

Ook de taal kende Saksische invloeden. Hier werd het Woud-Fries gesproken. Vandaar nog steeds de verwarring in de naamgeving met de huidige Friese taal: Stabyhoun, Stabijhoun en Stabijhûn.

Maar het mollenhondje dan? Dat is te verklaren door de armoede in het gebied en het cultiveren van de onontgonnen gronden. Die armoede is te verklaren door de afnemende vraag naar turf en het nog beschikbare veen. Daarbij kwam ook nog dat turf werd verdrongen door steenkool en petroleum en de Duitse seizoenarbeiders wegbleven. Daarop volgde ook nog de landbouwcrisis van 1870 -1880, lonen halveerden en prijzen stegen. Er was toen slechts met hard werken, een karig loon te verdienen.

Nadat de turfwinning afnam kende Veenwouden en omstreken veel arbeiders en kleine handelaren. Meerdere gezinnen van dezelfde familie woonde veelal in dezelfde woning en er was veel analfabetisme. Armere mensen kenden aanvankelijk vaak nog geen achternaam en vernoemden zich met patroniem tot de verplichting in 1811.

Toen er geld met mollenhuidjes te verdienen was, werd de Stabyhoun weer populair bij de gewone man en werd de focus verlegd naar ook een kleinere hond. Gemakkelijk mee te nemen en die goed was op de mollen vangst. Dat de Wâldsers trots op hun hond waren heb ik mogen mee maken. In het huisje van moike Tjitske en omke Jan Zijlstra, in de Valom. Als kleine jongen zag ik daar in de gang een schilderij hangen met daarop omke Jan met zijn Bijke in een bootje. Trots vertelde moike Tjitske dat zij jaagden op de mud (bunzing).

De Drentsche Patrijshond en de Stabyhoun kenden in het verre verleden een gelijksoortig jachtveld en waarschijnlijk ook hun voorouders. Of het nu de Spaanse Spioen is of anders. Ook bij het stamboomonderzoek van je voorouders kom je ook niet verder terug als de zestiende eeuw. Het blijft ergens gissen maar het is de ontwikkeling van gebied en de armoede die de Stabij hebben veranderd tot de hond van nu.

Henk Corbee

Vacatures !!!

Zoals in het voorwoord van de voorzitter gemeld is er dringend aanvulling van bestuur- en overige functies nodig.

Tenminste twee bestuursleden en het jaar daarop een penningmeester. Ook voor activiteiten, waaronder de clubmatch, fokkerijzaken enz.

Denk niet, wij gaan toch samen met de NVSW. Dat is niet zeker en beslissen de leden te zijner tijd. Maar ook al gaan wij samen, blijft er hulp nodig ook binnen de NVSW.

Laat u het niet gebeuren dat wij door een tekort aan vrijwilligers zelf de handdoek in de ring moeten gooien.

Het bestuur rekt op u.

AGENDA

Vooralsnog is de Ledenvergadering gepland op 6 juni

Zodra er weer activiteiten georganiseerd mogen worden laten wij dit per nieuwsbrief weten.

BLIJF GEZOND !!

veel plezier!

Mail de oplossing voor 14 maart a.s. naar ledenadministratie@onzestabyhou en win een verrassingspakket!

O	N	E	P	A	L	S	D	Z	W	E	M	M	E	N	P	Z	BAL
S	N	O	Z	I	N	J	E	L	W	D	H	C	N	E	B	I	BENCH
V	E	Z	G	E	T	E	J	K	E	O	K	R	N	S	T	BESTUUR	
A	O	G	E	E	R	A	V	O	T	E	N	M	E	E	T	BESTUURSLID	
C	E	O	J	S	R	E	G	I	L	I	W	J	R	V	E	BLAFFEN	
N	L	R	R	V	T	L	K	S	K	N	U	F	F	E	L	N	CLUBBLAD
B	V	U	N	Z	E	A	T	K	G	N	E	T	E	S	W	H	CLUBMATCH
E	F	U	B	E	I	R	B	M	O	N	A	F	J	I	N	C	ETEN
S	A	T	P	B	A	T	E	Y	E	F	D	L	F	L	N	T	EVENEMENTEN
T	M	S	E	N	L	E	T	N	H	L	E	E	I	A	E	A	FAMILIEDAG
U	I	E	D	N	S	A	N	E	I	O	A	D	U	I	L	M	FOKKER
U	L	B	L	T	S	E	D	H	R	G	U	E	L	C	E	B	FOKKERIJZAKEN
R	I	F	E	I	R	B	S	W	U	E	I	N	K	O	P	U	KLUIFJE
S	E	R	R	E	T	S	A	M	B	E	W	N	E	S	S	L	KNUFFEL
L	D	T	T	W	A	N	D	E	L	I	N	G	K	A	C	KOEKJE	
I	A	M	A	N	D	N	E	T	N	E	M	E	N	E	V	E	LEDEN
D	G	B	N	W	F	O	K	K	E	R	J	Z	A	K	E	N	LIGGEN

Oplossing

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

WOORDZOEKER

Goede oplossingen maken kans op een leuke attentie.